

श्री ५ को सरकार
कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको सूचना

पशु चिकित्सा व्यवसाय सम्बन्धी कसूरको अनुसन्धान, तहकिकात तथा मुद्दा चलाउने
कार्यविधि, २०६२

श्री ५ को सरकारले नेपाल पशु चिकित्सा परिषद् ऐन, २०५५ को दफा २६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी उक्त ऐनको दफा २७ बमोजिमको कसूरको अनुसन्धान तहकिकात गर्ने तथा मुद्दा चलाउने अधिकारी वा निकाय र तत्सम्बन्धी कार्यविधि देहाय बमोजिम तोकेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यस कार्यविधिको नाम "पशु चिकित्सा व्यवसाय सम्बन्धी कसूरको अनुसन्धान, तहकिकात तथा मुद्दा चलाउने कार्यविधि, २०६२" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) "ऐन" भन्नाले नेपाल पशु चिकित्सा परिषद् ऐन, २०५५ सम्भन्ध पर्थे ।

(ख) "नियमावली" भन्नाले ऐन अन्तर्गत बनेको नियमावली सम्भन्ध पर्थे ।

(ग) "कसूर" भन्नाले ऐनको दफा २७ बमोजिमको कसूर सम्भन्ध पर्थे ।

(घ) "परिषद्" भन्नाले ऐनको दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको नेपाल पशु चिकित्सा परिषद् सम्भन्ध पर्थे ।

(ङ) "अध्यक्ष" भन्नाले परिषद्को अध्यक्ष सम्भन्ध पर्थे ।

(च) "रजिष्ट्रार" भन्नाले परिषद्को रजिष्ट्रार सम्भन्ध पर्थे ।

(छ) "अनुसन्धान तहकिकात अधिकारी" भन्नाले दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम कसूरको अनुसन्धान तहकिकात गर्न तोकिएको अधिकारी सम्भन्ध पर्थे ।

(ज) "मुद्दा चलाउने अधिकारी" भन्नाले दफा ५ बमोजिम मुद्दा चलाउने अधिकारी सम्भन्ध पर्थे ।

(७)

आधिकारिकता सुदृढ विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३. अनुसन्धान तहकिकात अधिकारी तोक्ने:- (१) कसूरको अनुसन्धान तहकिकात गर्नका लागि अध्यक्षले पशु सेवा विभागका महानिर्देशकको सहमति लिई पशु सेवा विभाग अन्तर्गत कार्यरत दर्तावाल पशु चिकित्सकलाई तोक्ने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुसन्धान तहकिकात अधिकारी तोक्दा सामान्यत एक जिल्लाको लागि एक जनालाई तोकिने छ ।

तर कुनै जिल्लामा उपदफा (१) बमोजिमको योग्यता पुगेको पशु चिकित्सक नभएको अवस्थामा अध्यक्षले देहाय बमोजिम गर्न कुनै बाधा पर्ने छैनः

(क) पायक पर्ने नजिकको जिल्लाको अनुसन्धान तहकिकात अधिकारीलाई सो जिल्लाको समेत काम गर्ने गरी तोक्न, वा

(ख) पायक पर्ने नजिकको जिल्लामा पशु सेवा विभाग अन्तर्गत कार्यरत कुनै दर्तावाल पशु चिकित्सकलाई सो जिल्लाको लागि अनुसन्धान तहकिकात अधिकारी तोक्न ।

४. कसूरको अनुसन्धान तहकिकात:- (१) कुनै कसूर भए गरेको वा हुन लागेको कुरा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा जानकारी हुन आएमा अनुसन्धान तहकिकात अधिकारीले सो सम्बन्धी कसूरको अनुसन्धान र तहकिकात शुरू गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुसन्धान तहकिकात शुरू गर्ने बित्तिकै सो को जानकारी अनुसन्धान तहकिकात अधिकारीले रजिष्टारलाई दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम कसूरको अनुसन्धान तहकिकात गर्दा वा सबुद प्रमाण सकलन गर्दा कसूरमा संलग्न व्यक्तिलाई गिरफ्तार गर्ने, कसूरको सम्बन्धमा जुनसुकै स्थानको खानतलासी लिने, कसूरसँग सम्बन्धित कागजात वा अन्य माल वस्तु आफ्नो जिम्मामा लिने, वयान र सोधपुछ गर्ने तथा मुचुल्का तयार गर्ने समेत प्रचलित कानून बमोजिम प्रहरीले पाए सरहको सबै अधिकार अनुसन्धान तहकिकात अधिकारीलाई प्राप्त हुनेछ । त्यसरी अनुसन्धान तहकिकात गर्दा अनुसन्धान तहकिकात अधिकारीले अभियुक्तलाई वयान गराई मनासिव आधार भएमा तारेखमा राख्न, धरौट वा जमानत लिई छाड्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम धरौट वा जमानत दिनु पर्ने अभियुक्तले धरौट वा जमानत दिन नसकेमा निजलाई अदालतको अनुमतिले प्रचलित कानून बमोजिम थुनामा राख्न सकिनेछ ।

(द)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

(५) यस कार्यविधि बमोजिम अनुसन्धान तहकिकात गर्दा आवश्यक सम्झौता अनुसन्धान तहकिकात अधिकारीले कसूरसँग सम्बन्धित कुनै कुराको सम्बन्धमा विशेषज्ञको राय लिन सक्नेछ ।

(६) यस कार्यविधि बमोजिम अनुसन्धान तहकिकात गर्दा अनुसन्धान तहकिकात अधिकारीले आवश्यक परेमा सरकारी वकिलको परामर्श लिन सक्नेछ ।

५. मुद्दा चलाउने अधिकारी:- यस कार्यविधि बमोजिम अनुसन्धान तहकिकात गरिएको कसूरको मुद्दा रजिष्टरले नेपाल पशु चिकित्सा परिषद् वादी भै दायर गर्नेछ ।

६. राय सहितको प्रतिवेदन पठाउनु पर्ने:- (१) यस कार्यविधि बमोजिम अनुसन्धान तहकिकात पूरा भएपछि अनुसन्धान तहकिकात अधिकारीले कसूर भएको र अभियुक्त उपर मुद्दा चलाउन प्रमाण पुग्ने देखिएकोमा वा कसूर भएको नदेखिएकोमा सोही व्यहोरा खुलाई आफ्नो राय सहित मुद्दा चल्ने वा नचल्ने निर्णय गर्नका लागि अभियोगपत्र तयार गरी अदालतमा दायर गर्न लाग्ने समयलाई समेत ध्यानमा राखी मिसिल कागजको सक्कल र नक्कल प्रति, दसी प्रमाण सहित रजिष्टर समक्ष पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम राय सहितको मिसिल प्राप्त भएपछि रजिष्टरले मिसिल अध्ययन गरी मुद्दा चलाउने वा नचलाउने सम्बन्धमा अन्तिम निर्णय गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मुद्दा चल्ने वा नचल्ने निर्णय गर्ने सिलसिलामा मिसिल अध्ययन गर्दा रजिष्टरले थप सबूद प्रमाण सङ्कलन गर्न वा कुनै व्यक्ति सँग सोधपूछ गर्न आवश्यक देखेमा त्यस्तो थप सबूद प्रमाण सङ्कलन गरी पठाउन वा त्यस्तो व्यक्तिसँग सोधपूछ गरी पठाउन अनुसन्धान तहकिकात अधिकारीलाई निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालन गर्नु निजको कर्तव्य हुनेछ ।

७. अभियोगपत्र दायर गर्ने:- (१) दफा ६ को उपदफा (२) बमोजिम मुद्दा चल्ने वा नचल्ने निर्णय गर्ने सिलसिलामा मिसिल अध्ययन गर्दा मुद्दा चल्ने देखिएमा देहायका कुराहरू उल्लेख गरी अनुसूची बमोजिमको ढाँचा अभियोगपत्र तयार गरी दसी प्रमाण तथा अपराधसँग सम्बन्धित मालवस्तु र थुनुवा भए थुनुवा सहित म्याद भित्रै रजिष्टरले आफै वा निजले अधिकार प्रत्यायोजन गरेको अधिकारीले सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा दायर गर्नु पर्नेछ:-

(क) अभियुक्तको पूरा नाम, थर, बतन,

(ख) कसूर सम्बन्धी सूचनाको व्यहोरा,

(ग) कसूर सम्बन्धी विवरण,

(९)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (घ) अभियुक्त उपर लगाइएको अभियोग र तत्सम्बन्धी प्रमाण,
(ङ) सम्बन्धित कानून, र
(च) अभियुक्तलाई हुनु पर्ने सजाय ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अभियोगपत्र दायर गर्दा कसूरको सम्बन्धमा श्री ५ को सरकारको वा श्री ५ को सरकारबाट अधिकार प्राप्त अधिकृतको वा कुनै कानूनद्वारा तोकिएको कुनै अधिकृतको स्वीकृति चाहिने भएमा त्यस्तो स्वीकृतिको लिखत, अनुसन्धान तहकिकातको मिसिल तथा अनुसन्धान तहकिकातको सिलसिलामा फेला परेका प्रमाणहरू समेत साथै पेश गर्नु पर्नेछ र अभियुक्त पक्राउमा परेको भए निजलाई पनि अदालतमा उपस्थित गराउनु पर्नेछ ।

८. सुरक्षित राख्ने:- रजिष्टारले मुद्दा नचल्ने निर्णय गरेकोमा मिसिल लगायतका दसी प्रमाण वा मालवस्तु अनुसन्धान तहकिकात गर्ने अधिकारी कार्यरत रहेको सम्बन्धित कार्यालयमा फिर्ता पठाउनु पर्नेछ र त्यस्तो मिसिल लगायतका दसी प्रमाण वा मालवस्तु सम्बन्धित कार्यालयले पाँच वर्षसम्म सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।
९. कसूरको सम्बन्धमा सूचना दिने व्यक्तिलाई जानकारी दिनु पर्ने:- कुनै कसूरको सम्बन्धमा मुद्दा नचलाउने निर्णय भएपछि अनुसन्धान तहकिकात अधिकारीले त्यस कसूरको सम्बन्धमा कसैले सूचना दिएको भए सो व्यक्तिलाई समेत मुद्दा नचल्ने भएको व्यहोरा जानकारी दिनु पर्नेछ ।
१०. सहयोग गर्नु पर्ने:- यस कार्यविधि बमोजिम अनुसन्धान तहकिकात वा मुद्दा चलाउने सिलसिलामा अनुसन्धान तहकिकात अधिकारी र मुद्दा चलाउने अधिकारीले स्थानीय प्रशासन, प्रहरी तथा अन्य अधिकारी वा निकायको सहयोग माग गरेमा त्यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।
११. अधिकार प्रत्यायोजन:- रजिष्टारले अनुसन्धान तहकिकात अधिकारी वा अन्य दर्तावाल पशु चिकित्सकलाई मुद्दा चलाउने गरी आफ्नो अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
१२. अनुसूचीमा हेरफेर:- कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले अनुसूचीमा आवश्यक हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।

अनुसन्धी
(दफा ७ संग सम्बन्धित)
अभिव्यक्तिपत्रको ढोँचा

श्री अदालतमा पशु चिकित्सा व्यवसाय सम्बन्धी कसूरको
अनुसन्धान तहकिकात तथा मुद्दा चलाउने कार्यविधि, २०६२ अन्तर्गत दायर गरेको

अभियोगपत्र

२०..... सालको नम्बर:

..... को जाहेरीले नेपाल पशु चिकित्सा परिषद्..... वादी
विरुद्ध

१)
२) प्रतिवादी

मुद्दा:

मुद्दाको व्यहोरा:

(१)

(२)

(३)

अभियोग:

सबूद प्रमाण:

दसी प्रमाण तथा कसूरसँग सम्बन्धित मालवस्तु:

गवाह:

देख्ने:

(क)

(ख)

(ग)

(घ)

(११)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ

सुन्ने:

- (क)
- (ख)

पेश भएका कागजपत्रहरू:

- (क)
- (ख)
- (ग)

कार्यालयको छाप:

अभियोगपत्र दायर गर्ने अधिकारीको-
दस्तखतः
नामः
कार्यालयः
मिति:

द्रष्टव्यः

- (१) अभियोगको कुरा लेख्दा दफा ७ बमोजिम खुलाउनु पर्ने कुरा समेत खुलाई लेख्नु पर्छ ।
- (२) अनुसन्धान तर्किकातबाट अभियुक्त देखिएका सबैको नाम, थर, वतन प्रतिवादी खण्डमा सिलसिला नम्बर मिलाई लेख्नु पर्छ ।
- (३) राबुद प्रमाण कागजको हकमा जो भएका माथिको ढाँचामा मिलाई लेख्नु पर्छ ।

आज्ञाले,
रामकुमार आचार्य
उप-सचिव

(१२)

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित। मूल्य रु. १०/-
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।